

סיכום דיון צוות

המלצות לאוגדן הפעלת מרכזי יום

קורס מנהלי מרכזי יום

התשע"ג - 2013

השתתפו בדיון ובכתיבה :

שפרה כ"ץ – מע"ש "שיח סוד" ירושלים.

אלנה גרנובסקי – מרכז יום לגמלאים "אלווין" חיפה.

רים פאהום – מע"ש נצרת.

אמאל מגדוב – יח' טיפולית מע"ש טאמרה.

אריג' מסארווה – מרכז יום "סווא" כפר קרע.

יעקב צורישדי – יח' טיפולית במע"ש "עלי שי"ח" ירושלים.

תוכן העניינים :

1. מבוא עמ' 3
2. הערות/הארות על מבנה כללי של האוגדן – בהירות, ניסוח, היקף. עמ' 4
3. הערות/הארות תוכן פרק 4 מבוססות ניסיון. עמ' 5
4. מה שכחנו – תוכן חסר שכדאי להוסיף. עמ' 9

1. מבוא :

מסמך זה הינו, עבודת גמר, של קורס מנהלי מרכזי יום.

במסגרת הקורס קיבלנו כלים מגוונים שסייעו מסייעים ועוד יסייעו לנו, בעבודתנו במנהלי מרכזי יום.

במהלך התקופה האחרונה, גובשה באגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית, עבודה על אוגדן הדרכה להפעלת מרכזי יום טיפוליים סיייעודיים +21 לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, שיקרא להלן "האוגדן".

לנו, כמנהלים נתנה הזכות להיות שותפים בכתיבת ועיצוב האוגדן, הן בהצגת מרכז היום שלנו והן בהצגת הערות, הארות, רצונות ומשאלות לב לגבי תוכנו של האוגדן.

כעבודת סיום הקורס, נתבקשנו לעבור על האוגדן הסופי ולהעיר/להאיר על תוכנו, לשם שיפורים ושינויים עתידיים במהדורות הבאות, עבודת ההגה נערכה בקבוצות בהנחייתו של הד"ר אייל קמינקא, תודתנו נתונה לו.

במהלך הדיונים שלנו על האוגדן סקרנו את כולו בסקירה מהירה והעלנו על הכתב את התרשמותנו הכללית. אולם עיקר העיון וההגהות הן על הפרק הרביעי שלו, העוסק בסל השירותים שמרכז היום אמור להעניק.

מקווים אנו כי עבודתנו תעלה לרצון ותהיה לתועלת, כולנו.

כאן המקום להודות לכל הנוגעים בדבר, הן בקיום הקורס והן בהכנת האוגדן ובשיתופנו בכתיבתו, איש איש לפי כבודו ומעלתו.

2. הערות והארות על המבנה הכללי של האוגדן.

בסקירה הכללית של האוגדן מצאנו כי הניסוח ברור, לדעתנו האוגדן מכיל כמעט את כל התכנים שאמורים להופיע להרחבה יש לעיין בפרק 4 "מה שכחנו" (עמ' 9).

ניכר לדעתנו, כי הכתיבה נעשתה תוך התרשמות בלתי אמצעית מהשטח של מרכזי היום ותוך התייעצות מתמדת עם מנהלי מרכזי יום ותיקים וטובים.

לדעת החברים, האוגדן חיוני ומאוד מקל את עבודתנו ומהווה מסמך יסוד חיוני, חלק מחברי הקבוצה טענו שהאוגדן מתאים יותר למרכזי יום ופחות למע"ש שמשלבים בתוכם מסגרות טיפוליות.

יתכן וכדאי לייחד התייחסות רחבה יותר, למרכזים שהם שילוב של מע"ש שבתוכם יחידה טיפולית.

3. הערות והארות תוכן הפרק הרביעי "סל השירותים" (מעמ' 45 באוגדן)

3.1. פרק טיפול אישי :

- אצל רובנו ארוחת בוקר מגיעה מהבית/מסגרת דיור, ארוחת ביניים לא ניתנת אצל כולם.
- אצל כולם הרחצה במקלחת מתבצעת רק במצב של תקלה שאירעה במהלך היום במרכז.
- לדעתנו, למיטב הבנתנו ומתוך ניסיונו מקלחות שגרה, כינים, ציפורניים וכדו' הן באחריות הבית/דיור.
- נשאלה שאלה האם קיים נוהל מחלות מדבקות, כינים וכו'.

3.2. פרק שירות סוציאלי :

בחלק מהמקומות, תחום תוכניות קידום נכלל באחריות השירות הסוציאלי דהיינו העוסקת של המרכז.

3.3. פרק קלינאי תקשורת :

בתחומי אחריות/ה קיים גם נושא האכילה, מרקמי אוכל מותאמים וכו' באוגדן חסר.

3.4. פרק הערכת צרכים :

- לשם הערכת צרכים של חניך חדש אנו זקוקים לכל הפחות לשני חודשי נסיון וצפייה ולא חודש ככתוב.
- הערכת צרכים של חניך קיים יש לקיים, לדעתנו, אחת לשנה ולא למחציתה.

3.5. פרק תוכניות קידום :

בבניית תוכניות קידום יש להתבסס ולהתייחס על/ל תוכניות קיימות מהעבר במידה וישנן.

פרק פעילות טרום תעסוקה :

במידה וקיים במקום גם מע"ש והמרכז הינו יחידת טיפולית בתוך המע"ש או המע"ש הרשותי נמצא בקירבה פיזית למרכז, רצוי במידת הצורך לשלב את מקבלי השרות באופן מעשי בעבודת המע"ש לפרקי זמן מסוימים.

3.6. פרק חוגים :

- רבים הציעו, שהמדריך המקצועי של חוג יקדיש חלק מזמנו להדרכת צוות המדריכים והמטפלים, כדי שיקבלו כלים להפעלת מקבלי השרות.
- הצעה נוספת: לשלוח מדריכים ומטפלים קיימים לקורסי השתלמות באומנויות וכו' כך שגם הם יפעילו חוגים.

3.7. פרק אירועים :

ימי הולדת לא נחגגים בכל המקומות על בסיס אישי אלא קיימים מרכזים בהם המסיבה נחגגת לכל ילידי אותו חודש וכדו'.

ראוי לציין באוגדן שהחגיגה, ראוי לה שתהיה מותאמת ומכבדת בהתאם לגיל ולאופים של מקבלי השרות. כאמור באוגדן – מקבלי השירות במרכזי יום אינם ילדים, אלא אנשים בוגרים.

פעילות הפגה :

- הפעילות צריכה להיות מותאמת לגיל הכרונולוגי של מקבלי השירות, ותחומי העניין והאהבה של מקבלי השרות.
- אפשר להוסיף צפייה בסרטים, הקראת סיפורים- מותאמים, האזנה למוסיקה וכדו'.
- יש לחלק בין אירועי שגרה שעליהם אחראי מנהל או רכז חינוך וכו' לבין פעילות הפגה ואירועים יומיומיים שעליהם אחראי ראש קבוצה/מדריך.

3.8. פרק בעלי תפקידים :

- ראוי להוסיף פרק על מתנדבים, דרכי גיוס, תגמול ושימור.
- ראוי להוסיף תפקיד יעודי "רכז תוכניות קידום" שמנהל את הנושא הזה.

3.8.1. פרק מנהל:

ראוי להוסיף בתפקידו

- קשר עם משפחות ומסגרות דיור.
- ניהול וגיבוש הצוות, ישיבותיו ושימורו וכו'
- פירוט של גורמי החוץ איתם המנהל אמור לעמוד בקשר
- הוספת יצירת קשר עם מסגרות דומות ומקבילות, כפועל יוצא של קשרי חוץ.

3.8.2. פרק המדריך:

לא כתוב מה התקן שבעבורו ממנים מדריך ועוזר, חשוב שהתקן יהיה הגיוני ומעשי.

המלצתינו מנסיון:

1. מרכז יום סיעודי (וכן כסאות גלגלים) מדריך אחד לשלושה מקבלי השרות. ראוי לקחת בחשבון שהמדריכים צריכים כל הזמן לבצע הנחיות של צוות פארא רפואי ויחד עם זה לטפל בהורדה והעלאה של כסאות גלגלים, מנופים, שירותים, מקלחות טיטולים ועוד.

2. מרכז יום טיפולי מדריך אחד לשש ראוי לקחת בחשבון שיש לעיתים הפרעות התנהגות, מקלחות אחרי שירותים וכו'

3. המטפלים הישירים (המדריכים) מבצעים עבודה יומיומית קשה ולעיתים קרובות שוחקת. אנו מבקשים למצוא דרכים (למשל כפי שנעשה בשירות לדיור חוץ ביתי) לתגמל את המדריכים במקביל לרכישת הכשרה מקצועית לתפקיד.

3.8.3. פרק העו"ס:

יש להוסיף לדעתנו:

- ליווי מקצועי לצוות ולמקבלי השרות בתחום החינוך חברתי - המיני

- מעורבות בנעשה יומיום בקבוצות – קיום שיחות אישיות עם מקבלי השירות, צפיה בתעסוקתם וכדו'.
- ריכוז הקשר עם הקהילה.

3.8.4 פרק אנשי מקצועות הבריאות :

לא מופיעה אחות והגדרות תפקידיה.

דיאטנית – בפועל אצלנו אין מי שממלא תפקיד זה.

פרק סדר יום קבוצתי

להוסיף שילוב של מקבלי השרות בקהילה ולמידה של שימוש בשירותי הקהילה בהתאם לצורך של מקבלי השירות וליכולתם וליכולת המרכז לבצע זאת.

4. מה שכחנו :

לא ממש שכחנו אבל...

נושא הנגישות של מרכזי היום מופיע כהקדמה קצרה לפרק הרביעי, כיון שנושא הנגישות חשוב מאוד וברור שהוא תנאי מקדים בהפעלת מרכזי היום, לכן ראוי לדעתנו, וחשוב שיופיע באוגדן כפרק בפני עצמו עם פירוט והרחבה יתרה.

כמוכן, חשוב שמי שאחראי על התקציב למרכזי היום, יבין שציווד מותאם למרכזי היום הוא תנאי בסיסי לשירות ולהנגשה של המרכזים.